



16.4.2014

Tj/5

5

Töhryjen ja tarrojen poisto raitiovaunuista sekä raitiovaunujen suoja-ainekäsittely / hankintamenettelyn keskeyttäminen

HEL 2013-015346 T 02 08 02 00

Päätösehdotus

Liikennelaitos -liikelaituksen johtokunta (HKL) päättää poistaa päätöksensä 9.1.2014 (5 §) koskien töhryjen ja tarrojen poistosta raitiovaunuista sekä raitiovaunujen suoja-ainekäsittelyä tehtyä hankintaa.

Lisäksi johtokunta päättäne keskeyttää hankintamenettelyn ja oikeuttaa liikennelaitoksen käynnistämään keskeyttämisen jälkeen uuden hankintamenettelyn, joka on keskeytettyyn hankintamenettelyyn nähden erillinen.

Hankintaprosessi

Liikennelaitos julkaisi 15.10.2014 TED-tietokannassa erityisaloja koskevan hankintailmoituksen. Hankinnan kohteena oli ”Töhryjen ja tarrojen poisto raitiovaunuista sekä raitiovaunujen suoja-ainekäsittely”. Hankintamenettelynä käytettiin avointa menettelyä, jossa kaikki halukkaat saavat tehdä tarjouksen. Valintaperusteena oli halvin hinta.

Tarjouspyyntö lähetettiin erikseen 24 yritykselle. Määräaikaan mennessä tarjouksen antoi kolme (3) yritystä, jotka kaikki täyttivät soveltuvuusvaatimukset. Kahden hyväksyty tarjouksen kesken suoritettussa tarjousvertailussa halvimman tarjouksen esitti Uudenmaan Tehopesu Oy, joka valittiin 19.12.2013 päätöksellä tarjouskilpailun voittajaksi.

Itseoikaisu

Johtokunta poisti 9.1.2014 tekemällään hankintaoikaisulla (5 §) 19.12.2013 päätöksensä hankintamenettelyssä tehdyn virheen vuoksi. Tarjouspyynnön, joka oli päivätty 22.10.2013, kohdassa 6 oli todettu:

”Tarjoajan tulee ennen tarjouksensa tekemistä käydä Tilaajan luona tutustumassa palvelun kohteeseen. Tarjoaja on velvollinen ottamaan huomioon ja käyttämään hyväksi tutustumiskäynnin aikana saamansa tiedot tarjousta tehdessään. Tutustumiskäynnin ajankohta ja ilmoittautumisohjeet löytyvät palvelukuvauksesta (Liite 1).”

Tarjouspyynnön liitteen 1 kohdassa 1.2 Kohde oli todettu:



16.4.2014

Tj/5

”Tilaaaja edellyttää, että Tuottaja tutustuu palvelun kohteeseen (raitiovaunujen erilaiset pintamateriaalit ja niiden erityispiirteet, hyväksytyt työn vertailumalli, kovalevyjen vaihto-ohjeet ym.) ennen tarjouksen tekemistä Tilaaajan luona. Yhteinen tutustumiskäynti tarjoajille järjestetään torstaina 31.10.2013 klo 9–11 Koskelan varikolla (Koskelantie 39, 00610 Helsinki). Tarjoajan on ilmoitettava HKL:n yhteyshenkilöille sähköpostitse (markus.keisala@hel.fi) etukäteen osallistumisestaan tutustumiskäynnille.”

Tutustumistilaisuuden järjestäminen oli tarpeellista ottaen huomioon palvelun kohteen erityispiirteet.

Uudenmaan Tehopesu Oy ei ollut osallistunut 31.10.2013 järjestettyyn tutustumistilaisuuteen ja tämän perusteella sen tarjous hylättiin hankintayksikön omasta aloitteestaan tekemällä hankintaoikaisulla 9.1.2014. Palveluntuottajaksi valittiin Other Side Custom Oy.

Valitus oikaisupäätöksestä

Uudenmaan Tehopesu Oy teki 7.2.2014 markkinaoikeudelle valituksen, jossa se vaatii hankintaoikaisupäätöksen kumoamista muun muassa siitä syystä, että se ei ollut ollut tietoinen tarjouspyynnössä edellytetystä tutustumiskäynnistä ennen tilaisuuden järjestämistä 31.10.2013 eikä se tästä syystä ollut voinut osallistua tilaisuuteen. Hankintailmoituksessa kyseisestä tilaisuudesta ei ollut ilmoitettu. Uudenmaan Tehopesu Oy katsoi valituksessaan, että sille olisi pyynnöstä pitänyt järjestää uusi tutustumistilaisuus, koska erityisalojen hankintalain edellyttämää tarjousaikaa oli jäljellä 4.12.2013 asti.

Hankinnan keskeytys

Liikennelaitos ei ollut aikanaan lähettänyt Uudenmaan Tehopesu Oy:lle tarjouspyyntöä. Uudenmaan Tehopesu Oy sai tiedon kilpailutuksesta TED-kanavassa julkaistun hankintailmoituksen kautta. Tarjouspyyntö oli saatavissa tarjousmenettelyn ajan ja näin tarjoajan oli mahdollista saada HKL:ltä tarjouspyyntö tarjousten jättämisaian päättymiseen 4.12.2013 saakka. Uudenmaan Tehopesu Oy pyysi HKL:ltä tarjouspyynnön vasta 19.11.2013 eli sen jälkeen, kun tarjouspyynnössä mainittu tutustumiskäynti oli jo järjestetty. HKL:n tarkoituksena oli alun perin, että tutustumiskäynti HKL:n varikolla järjestetään kaikille tarjoajille yhtä aikaa niin, että kaikki saavat HKL:n vastuuhenkilöltä samat selvitykset samanaikaisesti niin, ettei tarjoajien kesken tällä kohden tule mitään eroja.

HKL:n vaatimus osallistua 31.10.2013 pidettävään tutustumistilaisuuteen kävi ilmi vasta 22.10.2013 päivätystä



tarjouspyynnöstä. Hankintayksikkö lähetti tarjouspyynnön suoraan 24 potentiaaliselle tarjoajalle, jotka saivat tutustumistilaisuudesta tiedon siis tätä kautta. Niiden potentiaalisten tarjoajien, jotka eivät olleet saaneet tarjouspyyntöä suoraan, piti saada tieto hankintailmoituksesta TED-kanavasta ja pyytää sen jälkeen hankintayksikköä lähettämään tarjouspyyntö. Voidakseen ilmoittautua tutustumistilaisuuteen ja täyttääkseen näin tarjouspyynnön vaatimukset potentiaalisen tarjoajien olisi käytännössä tullut saada hankintayksiköltä tarjouspyyntöasiakirjat viimeistään 30.10.2013 eli noin viikko tarjouspyynnön päiväyksestä. Niin kuin edellä on mainittu, tutustumistilaisuudesta ja sen ajankohdasta ei hankintailmoituksessa ollut lainkaan mainintaa. Kuitenkin tarjousaikaa on hankintailmoituksessa annettu 4.12.2013 asti, jolloin tarjoukset piti jättää hankintayksikölle.

HKL toteaa edellä olevan perusteella, että kun oli mahdollista, niin kuin käytännössä tapahtuikin, että potentiaalinen tarjoaja pyysi tarjouspyynnön vasta tutustumistilaisuuden 31.10.2013 jälkeen, mutta hyvissä ajoin ennen tarjousten määräpäivää 4.12.2013, katsoo HKL, että kyseinen tarjouspyynnön vaatimus ei ole ollut tasapuolinen tällaisten potentiaalisten tarjoajien osalta. Toisaalta HKL katsoi, että yhdestä tutustumistilaisuudesta edellä selvitetyllä tavalla aiheutunutta ongelmaa ei myöskään voitu korjata järjestämällä uutta tutustumistilaisuutta vaarantamatta tarjoajien tasapuolista kohtelua, johon nimenomaisesti oli pyritty sillä, että tarjouspyyntöön liittyvä suullinen selvitys tulee kaikille potentiaalisille tarjoajille yhdessä ja samassa tutustumistilaisuudessa yhdenmukaisessa muodossa.

Erityisalojen hankintalain 58 a §:n mukaan ”Hankintamenettely voidaan keskeyttää vain todellisesta ja perustellusta syystä”. Pykälä vastaa sisällöltään julkisista hankinnoista annetun lain (hankintalaki) ehdotettua 73 a §:ää. Hankintalain esitöiden mukaan (HE 182/2010) mukaan keskeyttämisen syy arvioinnissa hankintayksikön tulisi kiinnittää huomiota siihen, perustuuko hankintamenettelyn keskeyttäminen todellisiin syihin, ja siihen, vaikuttaisiko ratkaisu syrjivästi ehdokkaisiin tai tarjoajiin. Hyväksyttävänä hankinnan keskeyttämisen perusteena on yhteisön oikeuskäytännössä katsottu se, että tarjouspyyntö on osoittautunut tulkinnanvaraiseksi taikka virheelliseksi (C-244/02, Kauppatalo Hansel Oy). Hyväksyttävänä hankinnan keskeyttämisperusteena on yhteisön vakiintuneessa oikeuskäytännössä katsottu tarjouspyynnön osoittautuminen tulkinnanvaraiseksi tai virheelliseksi (ks. tästä esimerkiksi oikeustapaukset MAO 49/07, MAO 423/07, MAO 358/08, MAO 416/08, MAO 108/09, MAO 123/09 ja MAO 131/09).

Esittelijä

Postiosoite
PL 1400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
matti.lahdenranta@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 7 A
Helsinki 53
<http://www.hkl.fi>

Puhelin
+358 9 310 35091
Faksi
+358 9 310 35090

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
Alv.nro
FI02012566



16.4.2014

Tj/5

toimitusjohtaja
Matti Lahdenranta

Lisätiedot

Rain Mutka, asiamies, puhelin: 310 35108
rain.mutka(a)hel.fi

Otteet

Ote

Tarjoajat

Hankinta
Raitoliikennejohtaja
HKL-Raitoliikenne

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, HKL-
liikelaitoksen johtokunta